

NÄKÖKULMIA VUOKRATYÖHÖN

Vuokratyö on työsuhde, jossa palkansaaja työskentelee työvoimaa välittävän tai vuokraavan yrityksen kautta. Vuokratyön on sanottu tulleen jäädäkseen suomalaisille työmarkkinoille ja työelämään. Ilmiönä se ei kuitenkaan ole niin uusi kuin yleisesti ajatellaan. Työvoiman vuokraaminen alkoi Suomessa yleistyä merkittävämmiin jo 1960- ja 1970-luvuilla ensin metalli- ja telakateollisuudessa, sittemmin myös toimistotyössä. Vuokratyö oli kuitenkin vielä 1980-luvun lopulle asti valtiovallan taholta vahvasti säänneltyä. Sääntelyä alettiin purkaa 1990-luvun alussa. Tämän jälkeen vuokratyö on yleistynyt ja samalla levittäytynyt yhä uusille ammattialoille. Vuokratyön sääntelyn purkamisen perusteluissa korostuivat uusliberalistisen ideologian mukaiset syyt, kuten byrokratian karsiminen, vuokratyön vapauttaminen kilpailulle ja työelämän joustavuusvaatimus. (Tanskanen 2011.)

Tilastokeskuksen työvoimatutkimuksen mukaan vuonna 2009 vuokratyötä teki 23 000 henkilöä. Nykyisellään vuokratyö on pesiytynyt yhä useammalle työpaikalle ja toimialalle. Vuokratyö on yleisintä tukku- ja vähittäiskaupassa, majoitus- ja ravitsemustoiminnassa sekä teollisuudessa. Kaikilla näillä toimialoilla vuokratyöntekijöitä on muutama tuhat. Työvoimatutkimusten mukaan 2000-luvun ensivuosisikymmenen lopulla koettu taantuma on vähentänyt myös vuokratyön käyttöä, joten talouden ja työmarkkinoiden käännyttyä nousuun voi vuokratyön olettaa taas alkavan lisääntyä ja koskettavan jatkossa yhä useampia ammattialoja ja työpaikkoja.

Työ- ja elinkeinoministeriön työolobarometrin vuoden 2010 tietojen mukaan vuokratyön käyttö onkin ollut kasvussa erityisesti yksityisen sektorin työpaikoilla. Tavallisinta vuokratyö on teollisuudessa, jossa noin joka kolmannella työpaikalla työskentelee vuokratyöyrityksen välittämiä työntekijöitä. Osuus on noussut voimakkaasti vuoden 2010 aikana. Vuokratyö on yleistynyt myös palveluissa, jossa joka viidennellä työpaikalla on työskennellyt vuokratyöntekijöitä. Vuokratyön käyttö on suoraan yhteydessä työpaikan kokoon. Pienimmistä työpaikoista vain joka kymmenennellä on työskennellyt vuokratyöyritysten välittämiä työntekijöitä, kun yli 250 henkilöä työllistävästä työpaikasta jo lähes joka toisella on työskennellyt vuokratyöntekijöitä. Vuokratyö on yleisempää yrityksissä, joilla on ollut vuoden aikana henkilöstön vähennyksiä. Vuokratyöläiset ovat siis eräänlaista puskurityöväkeä, joka joustaa ensimmäisenä, kun väkeä vähennetään.

Vuokratyövoimaa välittävillä yrityksillä on keskeinen rooli myös ulkomaisen työvoiman tuottamisessa Suomeen, sillä maailmanlaajuisesti toimivat vuokratyöyritykset muodostavat kansainvälisen välitysverkoston, jonka kautta työt ja työntekijät voivat siirtyvät maasta toiseen valtioiden rajoista suuremmin välittämättä. On arvioitu, että erityisesti korkean osaamisen työ esimerkiksi ict-alalla sekä toisaalta matalapalkkainen hoiva- ja palvelutyö jakautuvat jatkossa yhä useammin maailmanlaajuisesti kansainvälisten välitysfirmojen kautta, kun taas niiden väliin jäävät työt ovat ainakin toistaiseksi enemmän kotimaisen työvoiman ja työnvälityksen varassa. Suomessa vuokratyöyrityksistä ja ulkomaisen työvoiman tuomisesta on puhuttu muun muassa ict-alan, palveluiden, terveydenhuollon ja teollisuuden työpaikkojen yhteydessä¹.

Vuokratyö on yleisintä nuorten keskuudessa. Työvoimatutkimuksen mukaan esimerkiksi 15–24-vuotiaista vajaa 4 prosenttia teki vuokratyötä. Henkilöstövälitysalan oman vuokratyöntekijäkyselyn (2010; n=4666) mukaan kaksi kolmasosaa vuokratyöntekijöistä on naisia ja 81 % on alle 35-vuotiaita. Vuokratyöntekijät ovat yhä useammin koulutettuja. Yhdeksällä kymmenestä on vähintään toisen asteen koulutus tai he ovat opiskelemissa näitä tutkintoja. Ammattiliittoon vastaajista kuului noin 46 %.

Vuokratyön yhteydessä on tullut tavaksi todeta, että vuokratyö sopii erityisesti tietynlaisille ihmisille tietyssä elämäntilanteessa. Tyypillinen ryhmä ovat opiskelijat, jotka joustavasti yhdistelevät opintoja ja vuokratyötä. Työvoiman vuokrausta harjoittavat yritykset nostavatkin vuokratyön tekemisen taustalle sellaisia perusteita kuin lisäansiot, elämäntilanne, vuokratyön vapaus ja vaihtelunhalu. Vuokratyöläisten suuri enemmistö onkin valikoitunut joukko, joka ei välttämättä edes halua tehdä kokopäiväistä työtä, vaan on tyytyväinen voidessaan yhdistellä esimerkiksi opintoja, työtä, matkustelua tai perhevastuitaan joustavalla tavalla yhteen. Vuokratyöntekijöistä vain kolmasosa tekee täyttä työviikkoa.

Toisaalta vuokratyö-kyselyiden mukaan joka toinen vuokratyöntekijä haluaisi vakituisen työsuhteen siitä yrityksestä, jossa tällä hetkellä tekee vuokratyötä. Itse asiassa vain hieman enemmän kuin joka kymmenes ei haluaisi vakituista työtä, kun asiaa kysytään suoraan ja kiertelemättä. Lähes joka toinen vuokratyöläinen tekee vuokratyötä, koska sitä on viime vuosina ollut helpompaa saada kuin muuta työtä. Vuokratyötä tehdään siis runsaasti myös työmarkkinoiden puristuksessa, koska vakituisempaa ja pidempiaikaista työtä ei ole tarjolla. Tällöin voidaan hyvällä syyllä kysyä onko vuokratyö sittenkään aito ja joustava vaihtoehto perinteiselle palkkatyömallille ja suoraan työntantajille tehtävälle työlle, kuten toisinaan väitetään, vai sittenkin työmarkkinoiden ja työntajien asettama pakko, johon työntekijät joutuvat alistumaan, koska muita työmahdollisuuksia ei ole tarjolla?

Tanskasen (2007; 2009) mukaan vuokratyö on ilmiö, joka heijastelee laajoja yhteiskunnallisia muutoksia sekä työmarkkinoilla että työelämässä, joita ovat muun muassa katkonaisuus, joustavuus, ennustamattomuus, epävarmuus, pirstaloituneisuus ja uudet aloitukset. Vuokratyöläisten asema onkin usein heikko verrattuna vakituudessa työsuhteessa työskenteleviin. Heikko asema tulee esiin

¹ Taloussanomien 8.4.2011. ”Täältä tulevat uudet halpatyöntekijät”

muun muassa siinä, että vuokratyöntekijän palkka jää usein selkeällä tavalla vakituisen henkilöstön palkkaa pienemmäksi. Vuokratyöläisen asema on toimeentulon vähyden ja katkosten lisäksi myös muiden epävarmuuksien sävyttämä. Töitä voi olla paljon, vähän tai ei yhtään. Vuokratyöntekijän tehtävänä on päivystää palkatta ja odottaa sitä hetkeä jolloin työmarkkinat häntä tarvitsevat.

Työyhteisössä vuokratyöläinen jää usein myös etujen, informaation ja työyhteisön kontaktien ulkopuolelle. Hänen vaikutusmahdollisuutensa työn suhteen ovat tyyppillisesti vähäiset. Vuokratyöntekijän työtehtävät kytkeytyvät usein vähäiseen ammattitaitoon, terveyden sekä työturvallisuuden harmaalle alueelle (Tanskanen 2009). Tämänkaltaisessa todellisuudessa työtyytyväisyyskään ei millään nouse vakituisesti yrityksessä työskentelevien tasolle, vaikka työvoimaa vuokraavat yritykset yrittävätkin piirtää kuvaa tyytyväisestä ja hyvinvoivasta vuokratyöläisestä, joka tekee työtä omilla ehdoillaan silloin kuin se hänelle itselleen parhaiten sopii. Henkilökohtaisella tasolla vuokratyöllä on todettu olevan yhteys moniin elämänhallinnan ongelmiin. Työsuhteen hankalan luonteen vuoksi elämisen suunnitelmallisuus ja yksityiselämän tärkeiden asioiden hoitaminen voivat estyä ja myöhentyä (Moilanen 2011).

VUOKRATYÖ AMMATTILIITTO PRON JÄSENISTÖSSÄ

Seuraavat tulokset perustuvat ammattiliitto Pron vuosien 2008–2011 työmarkkinatutkimuksiin, joissa on selvitetty muun muassa jäsenistön palkkausta, työaikoja, tyytyväisyyttä työssä, työsuhteen muotoja ja työn luonnetta. Vuositasolla vastaajia tutkimuksissa on ollut lähes 30 000. Näiden vastausten kautta voidaan piirtää luotettava kuva prolaisten asemista työmarkkinoilla ja työelämässä. Vuokratyöntekijöitä aineistoissa on noin 2 prosenttia. Tilastokeskuksen työvoimatutkimuksen mukaan vuonna 2009 vuokratyöntekijöiden osuus kaikista palkansaajista oli prosentin verran, joten vuokratyö on Pron jäsenistössä vähintään yhtä yleistä kuin palkansaajien keskuudessa keskimäärin.

Kaikkien työmarkkinakyselyyn vastanneiden keski-ikä on 44, 5 vuotta. Vuokratyö painottuu keskimäärin hieman nuoremmille ikäryhmille siten, että keskimääräinen vuokratyöntekijä on 38-vuotias. Palkansaajien yleisestä trendistä poiketen prolainen vuokratyöläisjoukko ei kuitenkaan ole naisvaltainen, vaan miehiä ja naisia on vuokratyöläisten joukossa yhtäläisesti. Myöskään koulutustausta ei merkittäväällä tavalla jaa prolaisia vuokratyöntekijöitä. Jäsenistössä vuokratyö on erityisesti ICT- ja viestintäsektoriin liittyvä piirre. ICT- ja viestintäalalla vuokratyöläisiä vuoden 2010 tassa oli noin seitsemän prosenttia. Muilla sektoreilla (teollisuus, palvelut ja finanssi) vuokratyötä vuoden aikana tehneiden osuus jää pariin prosenttiin. Jatkossa jollei erikseen mainita, niin seuraavat tulokset perustuvat kahden vuoden kyselyistä muodostetusta aineistosta, jossa vastaajia on yhteensä yli 28 000. Vuokratyöläisiä näin muodostetussa aineistossa on yhteensä 428 henkilöä, joka on pari prosenttia kaikista vastaajista. Tekstiin liittyvät kuviot ja käytetyt regressiomallit löytyvät erillisestä liitetiedostosta.

Vuokratyö on epävarmaa

Vuokratyötä leimaa epävarmuus, joka edelleen heijastuu monin eri tavoin sitä tekevän jäsenistön hyvinvointiin ja siihen kuinka tyytyväisiä ihmiset ovat asemiinsa työmarkkinoilla ja työyhteisöissä. Keskimäärin vuokratyötä vuoden aikana tehnyt prolainen on ollut työssä vuodesta vajaat 10 kuukautta eli vuokratyöläinen on ollut keskimäärin yli kaksi kuukautta poissa työelämästä. Joka viides vuokratyöläinen on tehnyt työtä vähemmän kuin puolet vuodesta. Työ menee pätkiin, uutta työtä on haettava jatkuvasti. Joulukuun 2010 kyselyn mukaan vuoden aikana vuokratyötä tehneistä 8 prosenttia oli vuoden 2010 lopulla työttömänä, lomautettuna oli runsas prosentti. Toisaalta osalla vastaajista vuokratyö on muodostunut jatkuvaksi työnteon muodoksi. Joka toinen vuokratyötä tehneistä ilmoittaa, että on tehnyt työtä täydet 12 kuukautta kuluneen vuoden aikana.

Vuokratyöläinen kärsii palkkatappiota ja jää etujen ulkopuolelle

Palkkojen suhteen vuokratyöläinen ei saa samasta työstä yhtäläistä palkkaa kuin vakituisessa työsuhteessa työskentelevä. Kun taustatekijät, kuten sukupuoli, ikä, koulutus, kokemus, työn luonne, esimiesasema, sektori ja yrityksen koko, vakioidaan eli verrataan mahdollisimman samanlaista työtä tekeviä toimihenkilöitä toisiinsa, niin vuokratyöläisten kärsimä palkkatappio on keskimäärin 250–300 euron suuruusluokkaa kuukaudessa. Kysyttäessä vuokratyöläiset kokevatkin taloudelliset mahdollisuutensa tehdä elämässään tärkeitä asioita heikommaksi kuin muut vastaajat. Palkkatappiota korostaa edelleen se, että vuokratyöläinen ei yleensä pääse nauttimaan erilaisista tulospalkkioista samalla tavoin kuin vakituinen henkilöstö. Ylityökorvauksetkin menevät osalta vuokratyöläisiä ohi suun. Vuokratyöläiset joutuvat myös muita useammin päivystämään ja olemaan varalla ilman asianmukaista korvausta.

Palkan lisäksi monet luontaisedut ovat vuokratyöläisen ulottumattomissa. Tyytymättömyys etuihin onkin vuokratyöläisten keskuudessa suurta. Se on itse asiassa suurempaa kuin tyytymättömyys palkkaan. Vuokratyöläiset ovat vakituisia tyytymättömämpiä esimerkiksi sellaiseen perustavan laatuiseen etuun kuin työterveyshuoltoon. Samoin monet muut työsuhte-edut ja -alennukset eivät aina kosketa vuokratyöläisiä. Matkapuhelin- ja lounasetu ovat harvinaisempia kuin vakituisella henkilöstöllä, samoin esimerkiksi erilaiset henkilöstöalennukset eivät aina kosketa vuokratyöläisiä. Edelleen liikunta- ja kulttuurisetelit menevät osalta vuokratyöläisiä sivusuun. Vuokratyöläiset ovat kuitenkin keskenään eriarvoisessa asemassa suhteessa etuihin riippuen siitä mitä eri toimialojen työehtosopimuksissa on sovittu eli sovelletaanko tietyllä alalla toimiviin vuokratyöläisiin vuokratyöläisten omaa, työskentelyalan sopimusta vai sovelletaanko mitään sopimusta.

Vuokratyöläiset ovat tyytymättömmämpiä asemaansa työpaikoilla kuin vakinainen henkilöstö

Vuokratyöläiset eivät ole yhtä tyytyväisiä asemaansa työmarkkinoilla ja työyhteisöissä kuin vakituisessa työsuhteessa työskentelevät. Kun taustatekijät, kuten sukupuoli, ikä, koulutus, toimiala ja yrityksen koko, otetaan huomioon, niin vuokratyöläiset arvioivat asemansa työyhteisössä merkittävästi vähemmän tyydyttäväksi, kun heidän kokemustaan verrataan vakituisella työsuhteella työskenteleviin. Joulukuun 2010 kyselyssä joka kolmas vuokratyöläisistä arvioikin kokonaistyytyväisyytensä työelämään olevan vain puolittaista tai tätä vähäisempää, kun vakituisessa työsuhteessa työskentelevistä yhtä tyytymättömiä on joka viides. 5 prosenttia vuokratyöläisistä oli asteikolla 1-10 täysin tyytymätön asemaansa työelämässä.

Asetelma ei kuitenkaan ole näin mustavalkoinen, vaan vuoden aikana vuokratyössä työskennelleiden joukossa on myös työelämäänsä kokonaisuutena tyytyväisten joukko. 30 % vuokratyöläisistä arvioi työelämänsä hyvin tyydyttäväksi (arviot välillä 8-10), mutta silti osuus jää kuitenkin 15 prosenttiyksikköä jälkeen vakituisessa työsuhteessa työskentelevien tyytyväisten osuudesta. Näistä työelämään tyytyväisistä vuokratyöläisistä kaksi kolmesta on ollut koko vuoden töissä ja ilmoittaa kysyttäessä työnsä olevan pysyvää kokoaikaistyötä. Osa tästä joukosta lienee niitä onnekkaita, jotka ovat saaneet vakituisempaa työtä vuokratyöyrityksen kautta tai muutoin pystyneet vakinaistamaan asemiaan suhteessa työmarkkinoihin ja työelämään. Tyytymättömät taas ovat tyypillisesti niitä, joiden työvuodessa on ollut toistuvia katkoksia ja työttömyysjaksoja.

Vuokratyöläisellä on vaikeuksia vapaiden ja työaikojen ajoittamisessa

Vuokratyöläisillä on rajoitetusti mahdollisuuksia erilaisiin työaikajoustoihin, joka tekee elämän suunnittelun ja työn ajon ajoittamisen heidän kohdallaan ongelmalliseksi. Vuokratyöläisillä on hankaluuksia erityisesti mahdollisuuksissa vaikuttaa työaikojensa pituuteen. Esimerkiksi liukuva työaika, jousto- ja säästövapaaat ja etätyöt eivät toteudu samoin kuin vakinaisella henkilöstöllä. Edelleen lomien ja vapaiden pitäminen vapaasti valitsemana ajankohtana on ongelma monelle vuokratyöläiselle. Myös esimerkiksi perhevapaiden ajoittaminen tuottaa vuokratyöläisille muita suurempia ongelmia. Tällä taas saattaa olla kauaskantoisia vaikutuksia muun muassa vuokratyötä naisten tekevien elämäntilanteeseen, kun elämää ja perhevastuita on vaikea suunnitella kovin pitkälle eteenpäin. Tällöin esimerkiksi lasten hankkiminen saattaa osalla lykkääntyä pitkälle tulevaisuuteen epävarman työtilanteen ja tulevaisuuden vuoksi.

Vuokratyöläinen jää usein sivulliseksi työyhteisössä

Vuokratyöläiset ovat usein marginaalisessa asemassa suhteessa työpaikkojen palkkausjärjestelmiin, kuten tehtäväkuvien ja vaativuuden arviointeihin. Toisinaan myös kehityskeskustelut jäävät vuokratyöläisten kohdalla pitämättä. Tätä kautta vuokratyöläisten ääni jää helposti kuulumattomiin työpaikoilla. Vuokratyöläiset kokevatkin, että tiedonsaanti työasioissa ei ole riittävää. He arvioivat, että eivät voi vaikuttaa työntekävien sisältöön, tekotapaan ja organisaation kehittämiseen samalla tavoin vakituisemmat työntekijät. Vuokratyöläisillä ei myöskään ole yhtä selkeä kuva työssä tarkoituksesta ja tavoitteista kuin vakituisella työväellä. Eli kun vuokratyöläisten määrä monella työpaikalla kasvaa, niin samalla työpaikalla on yhä enemmän ihmisiä, joille on epäselvää miksi ja miten kyseistä työtä tehdään. Tämän kaltainen työpaikka ei liene kovin tuottava ja tehokas.

Työ ei myöskään kiinnosta ja motivoi vuokratyöläisiä samalla tavoin kuin vakituisempaa työväkeä. Tämä viittaa siihen, että vuokratyöläisellä teetetään usein rutiininomaisia tehtäviä, jotka eivät ole kovin keskeisiä yritysten ydinprosessien kannalta. Yritykset eivät osaakaan käyttää vuokratyöläisten potentiaalia kovin hyvin hyödykseen, sillä vuokratyöläiset kokevat vakituisia selvästi useammin, että heidän osaamisensa on vajaakäytössä. Vuokratyöläisten osaamiseen ja ammattitaitoon ei myöskään panosteta samoin kuin vakituisempien työntekijöiden. Yrityksissä työt kasaantuvatkin helposti vakituiselle henkilöstölle, josta kertoo esimerkiksi se, että vuokratyöläiset kokevat työmääränsä kohtuullisemmaksi kuin yritysten vakinaiset työntekijät. Toisaalta kyse voi olla siitä, että vuokratyöläisten työmäärää säännöstellään vahvemmin eikä heidän esimerkiksi anneta tehdä yllitöitä tai edes täysiä työtunteja, vaan työtä pyritään teettämään etupäässä vakituisella työväellä.

Vuokratyötä ei arvosteta

Vuokratyöläiset pitävät työtään yhteiskunnallisesti vähemmän arvokkaana kuin muut toimihenkilöt. Vuokratyöläisten onkin usein vaikea kokea työnsä kovin merkitykselliseksi ja tärkeäksi, koska heidän työpanoksensa ei näytä kytkeytyvän selkeästi mihinkään keskeiseen työprosessiin eivätkä työnantajat arvosta heidän työpanostaan sitä vertaa, että palkkaisivat heidän vakituisesti työpaikalle. Kun työtä ei arvosteta, niin ihmiset eivät sitoudu ja motivaatio tehdä työnsä hyvin alkaa laskea. Vuokratyöläiset eivät olekaan samalla tavoin yhtä tyytyväisiä tekemänsä työnsä jälkeen kuin vakituinen henkilöstö. Vuokratyöläiset eivät ole myöskään kovin sitoutuneita työpaikkoihin, joista kertoo se, että heidän ja yritysten edustamien arvojen välinen kuilu on leveämpi kuin muilla toimihenkilöillä.

Vuokratyöväki ei myöskään luota työntajiensa toimintaan samalla tavalla kuin vakituisesti palkattu henkilöstö. Tämä voi olla merkinä siinä, että työntajat eivät kohtele vuokratyöntekijöitä samalla tavoin reilusti kuin muuta työväkeä. Aineistossa on merkkejä myös siitä, että vuokratyötä teettävillä työpaikoilla on juopaa vakituisen ja vuokratyöntekijöiden kesken. Tämä tulee esiin esimerkiksi vuokratyöläisten muita toimihenkilöitä vahvemmissa kokemuksissa siitä, että heitä ei arvosta muiden työntekijöiden ja työnjohdon taholta. Toisaalta vuokratyöläiset myös itse suhtau-

tuvat vakituisia epäilevämmiin työpaikan muiden työntekijöiden ammattitaitoon. Tämän kaltainen ristiriita ei kuitenkaan välttämättä ole kovin näkyvää ja ilmiselvää, sillä vuokratyöläisten ja vakituisien arvioissa suoranaisesta syrjinnästä ja toisten suosimisesta ei ole merkittävää eroa.

Vuokratyö on riski palkansaajan hyvinvoinnille ja tulevaisuudennäkymille

Vuokratyöläiset ovat vähemmän sairaana kuin vakituisella työsuhteella työskentelevät. Tämä voi kertoa siitä, että vuokratyöläiset eivät uskalla työsuhteen epävarman luonteen vuoksi sairastaa, vaan he sinnittelevät kipeänäkin töissä. Vuokratyöläiset ovatkin tehneet muita useammin töitä sairaana ja vastaavasti olleet vähemmän sairaana poissa töistä kuin vakituiset. Vuokratyöläisillä on keskimäärin enemmän uniongelmia eli he eivät nuku riittävästi. Samoin vuokratyöläiset raportoivat muita useammin sellaisista henkisistä häiriötiloista kuin ahdistus, uupumus ja masennus. Kaikkiaan vuokratyöläiset arvioivat, että heillä on tyypillisesti muita vähemmän energiaa vapaa-ajalla sen jälkeen, kun päivän työt on tehty.

Vuokratyö onkin monin tavoin henkisesti raskasta. Taustalla on se, että vuokratyöläiset kokevat työelämässään jatkuvaa epävarmuutta. Heillä on muun muassa pelkoja työpaikan menettämisestä ja työnkuvien huonontumisesta. Myös toimeentulon riittävyys ja katkonaisuus ovat osa ongelmaa. Tämä työelämän epävarmuus heijastuu edelleen siihen, että vuokratyöläiset ovat myös itse usein epävarmempia ja kärsivät vakituisia työntekijöitä useammin itsetunto-ongelmista. Vuokratyöläisen itsetunto ei välttämättä pääsekään kehittymään työpaikalla samalla tavoin kuin vakituisemman henkilöstön, koska vuokratyöläiselle ei jaeta samalla tavoin arvostusta ja tunnustusta hyvin tehdystä työstä kuin pidempään työpaikoilla työskennelleille.

Toimihenkilöiden joukossa vuokratyöväki näkee työllisyysmahdollisuutensa yleisesti heikommaksi kuin vakituinen työntekijäjoukko. Vuoden 2010 joulukuun tasossa toimihenkilövuokratyöläisistä joka kymmenes arvioi työmarkkinoiden heikkenevän vuoden 2011 aikana merkittävästi työtilanteet ja työajat huomioon ottaen. Joka viides on sitä mieltä, että työmarkkinat heikkenevät jonkin verran vuoden 2011 aikana. Toisaalta joka neljäs vuokratyöläinen näkee paranevaa työmarkkinailmastoja, joka on itse asiassa suurempi osuus kuin aineistossa keskimäärin. Vakituksessa työsuhteissa työskentelevien näkymät ovat tasaisemmat, sillä kuusi kymmenestä uskoo, että työmarkkinat eivät sen enempää huonone, mutta eivät myöskään merkittävästi parane vuoden 2011 aikana.

LÄHTEET:

Henkilöstöalapalvelualan liitto. 2010. Vuokratyöntekijätutkimus.

Moilanen, L. 2010. Toiveita ja todellisuutta. Työn ominaisuudet eri työntekijäryhmien näkökulmasta. Liisa Moilanen. Työterveyslaitos, Helsinki.

Tanskanen, A. 2007. Vuokratyö epätyypillisenä työsuhteena. Työpoliittinen aikakauskirja. 1/2007. 29-51.

Tanskanen, A. 2009. Vuokratyö EU:ssa. Yhteiskuntapolitiikka 74 (3), 303-315.

Tanskanen, A. 2011. Vuokratyö sääntelyn nopeat käänneet: Sääntelystä 1986 sääntelyyn purkuun 1984. Työpoliittinen aikakauskirja. 1/2011. 42-52.

TEM. 2011. Työolobarometri lokakuu 2010. Ennakkotietoja. Työ- ja elinkeinoministeriö.

Tilastokeskus. 2010. Työvoimatutkimus 2009. Tilastokeskus.

VMP. 2011. Vuokratyöntekijätutkimus 2011.